

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Alkutuotantopaikkarekisterin rekisterinpitäjäksi säädettäisiin Elintarviketurvallisuusvirasto

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Alkutuotantopaikkarekisterin rekisterinpitäjä

Hygienia-asetuksen 6 artikla edellyttää kaikkien elintarvikeketjun toimijoiden ilmoittavan toiminnastaan ja valvonta-asetuksen 31 artikla sisältää säännökset, joiden nojalla toimivaltaisen viranomaisen on laadittava toimijoista luettelo. Viime mainitun artiklan mukaan muita tarkoituksia varten laadittua luetteloja voidaan käyttää valvonta-asetuksen mukaisiin tarkoituksiin. Elintarvikelain 83 §:ssä säädetään, että alkutuotantopaikkarekisteriä pitää lain voimaan tullessa voimassa olleiden säädösten mukaisesti maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus. Säännöksen tarkoituksena on ollut se, että sellaisia alkutuotannon harjoittajia, joista pidettiin rekisteriä maaseutuelinkeinorekisteristä annetun lain (1515/1994) mukaisesti, koskevia tietoja ei ole tarvinnut ilmoittaa erikseen elintarvikelain mukaan, vaan elintarvikevalvontaviranomaiset ovat voineet saada tarvittavat tiedot esimerkiksi tilatukirekisteristä. Maaseutuelinkeinorekisteristä annettu laki on kumottu maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetulla lailla (284/2008), jäljempänä tietojärjestelmälaki, 1 päivänä toukokuuta 2008. Alkutuotantopaikasta ilmoittamisesta säädetään elintarvikelain 22 §:ssä. Elintarvikelain 22 §:n mukaisen velvoitteen toteuttamiseksi Elintarviketurvallisuusvirasta toimitti vuonna 2006 kuntien elintarvikevalvontaviranomaisille maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta saadut tiedot kuntien alueella toimivista rekisteröidyistä alkutuotannon toimijoista.

2.2 Nykytilan arviointi

Alkutuotantopaikkarekisterin rekisterinpitäjä

Tietojärjestelmälain 5 §:n mukaan Elintarviketurvallisuusvirasto pitää toimialansa osalta maa- ja metsätalousministeriön ohjauksessa maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmän rekistereitä. Elintarvikelain 83 §:n säännöstä alkutuotantopaikkarekisterin rekisterin pitäjältä tulisi muuttaa vastaamaan uudistunutta lainsäädäntöä.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Tavoitteet

Alkutuotantopaikkarekisterin rekisterinpitäjä

Elintarvikelain säännöstä alkutuotantopaikkarekisterin rekisterinpitäjältä on syytä muuttaa vastaamaan voimassa olevaa tietojärjestelmälakia. Alkutuotantopaikkarekisterin avulla elintarvikelain valvontaviranomaiset saavat valvontaa varten tarpeellisia tietoja alkutuotantopaikoista ja niissä harjoitettavasta toiminnasta.

3.2 Keskeiset ehdotukset

Alkutuotantopaikkarekisterin rekisterinpitäjä

Elintarvikelain 83 §:ä muutettaisiin siten, että alkutuotantopaikkarekisterin rekisterinpitäjänä olisi vastaisuudessa maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen sijasta Elintarviketurvallisuusvirasto.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Alkutuotantopaikkarekisterin rekisterinpitäjä

Rekisterinpitäjän muuttumisella maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta Elintarviketurvallisuusvirastoksi ei olisi taloudellisia vaikutuksia. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus voisi edelleen olla mukana rekistereiden suunnittelussa ja kehittämisessä.

4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Alkutuotantopaikkarekisterin rekisterinpitäjä

Elintarviketurvallisuusvirasto on elintarvikelain mukaisen valvonnan toimeenpanosta vastaava ylin viranomainen ja sen tehtäviin kuuluu myös muun muassa valvonnan tarvitsemien tietojärjestelmien sekä rekistereiden kehittäminen. Elintarvikelain tarkoittamia valvontatietoja varten on kehitetty kuntatiedonkeruujärjestelmää (KUTI-hanke). Osana KUTI-hanketta tullaan kehittämään myös alkutuotantopaikkarekisteriä yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen kanssa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki elintarvikelain muuttamisesta

83 §. *Rekisterit.* Elintarvikelain 83 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Elintarviketurvallisuusvirasto velvoitettaisiin pitämään valvonnan ohjausta ja kehittämistä sekä suorittamaansa valvontaa varten valtakunnallista rekisteriä kaikista elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvia tarvikkeita markkinoille saattavista toimipaikoista. Kunnan elintarvikevalvontaviranomainen velvoitettaisiin pitämään rekisteriä valvomistaan elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvia tarvikkeita markkinoille saattavista toimipaikoista. Alkutuotantopaikkoja koskevan rekisterin pitäjän olisi Elintarviketurvallisuusvirasto. Pykälään lisättäisiin myös viittaussäännös tietojärjestelmälain 5 §:ssä säädettyihin rekisterinpitoon liittyvistä vastuista.

Laki elintarvikelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* 13 päivänä tammikuuta 2006 annetun elintarvikelain (23/2006), 37 §:n 2 momentti, 38, 39 §, 71 §:n 1 momentin 3 kohta ja 83 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa xx/2009,¹ sekä

¹ Tähän viittaus alku-lakipaketissa olevaan etl-muutokseen, koska tietojärjestelmälaki on jo siinä esityksessä.

lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1137/2008, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, sekä uusi 21 a § seuraavasti:

83 §

Rekisterit

Elintarviketurvallisuusvirasto pitää valvonnan ohjausta ja kehittämistä sekä suorittamaansa valvontaa varten valtakunnallista rekisteriä kaikista elintarvikehuoneistoista, elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvia tarvikkeita markkinoille saattavista toimipaikoista, ensisaapumispaikoista, ensisaapumistoimijoista ja hyväksytyistä laboratorioista. Elintarviketurvallisuusvirasto antaa eläimistä saatavia elintarvikkeita ennen vähittäiskauppaa käsitteleville elintarvikehuoneistoille hyväksymisnumeron. Alkoholijuomamyymälöistä ja alkoholijuomien valmistus- ja varastointipaikoista rekisteriä pitää Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Aluehallintovirasto ja kunnan valvontaviranomainen ylläpitää rekisteriä valvomistaan elintarvikehuoneistoista. Kunnan valvontaviranomainen ylläpitää rekisteriä valvomistaan elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvia tarvikkeita markkinoille saattavista toimipaikoista. Alkutuotantopaikoista rekisteriä pitää maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain (284/2008) mukaisesti Elintarviketurvallisuusvirasto. Rekisterinpitäjän vastuusta säädetään maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain 5 §:ssä. Kunnat käyttävät ja pitävät alkutuotantopaikkarekisteriä ajan tasalla tässä laissa säädettyjen tehtävien edellyttämässä laajuudessa. Kalastusaluksia ja vesiviljelylaitoksia koskevia rekistereitä pitää Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain mukaisesti maa- ja metsätalousministeriö.